

UCHWAŁA NR 5/2020
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ
z dnia 10 lutego 2020 r.

w sprawie sprawozdania partii politycznej Ruch Sprawiedliwości Społecznej
o źródłach pozyskania środków finansowych w 2018 r.

Państwowa Komisja Wyborcza na podstawie art. 38a ust. 1 pkt 3 w związku z art. 38a ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 580)

postanawia

odrzuć sprawozdanie partii politycznej Ruch Sprawiedliwości Społecznej o źródłach pozyskania środków finansowych oraz o wydatkach poniesionych ze środków Funduszu Wyborczego w 2018 r. **z powodu** naruszenia art. 25 ust. 1 ustawy o partiach politycznych oraz niezłączenia do sprawozdania wymaganych dokumentów finansowych i nieudzielenia wyjaśnień na pytania Państwowej Komisji Wyborczej, co rodzi domniemanie, że Partia naruszyła także inne przepisy ustawy o partiach politycznych regulujące jej gospodarkę finansową.

Uzasadnienie

Partia polityczna Ruch Sprawiedliwości Społecznej (EwP 336) przedłożyła Państwowej Komisji Wyborczej sprawozdanie o źródłach pozyskania środków finansowych oraz o wydatkach poniesionych ze środków Funduszu Wyborczego w 2018 r. z zachowaniem terminu określonego w art. 38 ust. 1 ustawy o partiach politycznych.

Sprawozdanie zostało sporządzone zgodnie ze wzorem określonym w załączniku do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 lutego 2003 r. w sprawie sprawozdania o źródłach pozyskania środków finansowych (Dz. U. nr 33 poz. 269).

Żaden z uprawnionych podmiotów, wymienionych w art. 34a ust. 5 w związku z art. 38a ust. 1 ustawy, nie zgłosił zastrzeżeń do sprawozdania.

Państwowa Komisja Wyborcza, na podstawie przedłożonych dokumentów stwierdziła, co następuje.

W sprawozdaniu o źródłach pozyskania środków finansowych partia polityczna Ruch Sprawiedliwości Społecznej wykazała, że w okresie sprawozdawczym pozyskała przychody w łącznej kwocie 22 549,00 zł. Ponadto wykazała, iż środki w kwocie 21 949,00 zł gromadzone były na należącym do niej rachunku bankowym o nr 22 1020 1013 0000 0102 0328 2613 prowadzonym w PKO Bank Polski S.A. Jak wynika jednak z dalszej części sprawozdania, środki pieniężne pochodzące od osób fizycznych wpłacone na rachunek bankowy Partii ogółem wyniosły 22 549,00 zł. Składały się na nie składki członkowskie w kwocie przekraczającej w jednym roku od jednej osoby wysokości minimalnego miesięcznego wynagrodzenia za pracę pracowników wykazane w łącznej kwocie 22 549,00 zł [pozycja I pkt 1 lit. a sprawozdania].

Już to oznacza, że wykazana w sprawozdaniu suma środków wpłaconych na rachunek bankowy Partii w okresie sprawozdawczym (21 949,00 zł) była niższa niż kwota środków wykazana przez Partię jako pochodząca ze składek członkowskich wpłaconych na jej rachunek bankowy (22 549,00 zł), a zatem, że Partia błędnie sporządziła sprawozdanie finansowe za 2018 r.

Ponadto Partia nie załączyła do swojego sprawozdania finansowego dokumentów bankowych wymienionych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 18 lutego 2003 r. w sprawie sprawozdania o źródłach pozyskania środków finansowych (Dz. U. nr 33 poz. 269), a dołączona historia rachunku bankowego nie obejmuje całego okresu rozliczeniowego Partii. Uniemożliwiło to Państwowej Komisji Wyborczej potwierdzenie prawidłowości gospodarki finansowej Partii.

W związku z powyższym, Państwowa Komisja Wyborcza zwróciła się do Partii pismem z dnia 5 listopada 2019 r., które zostało odebrane przez Przewodniczącą Partii w dniu 8 listopada 2019 r., o czym świadczy pocztowe potwierdzenie odbioru tego pisma. Partia na kierowaną do niej korespondencję nie udzieliła odpowiedzi i nie nadesłała wymaganych dokumentów.

Bez względu na to, już z zestawienia wykazu wpłat składek członkowskich na rzecz Partii przez jej członków, dokonanych w 2018 r., z częściową historią rachunku bankowego Partii wynika, że wielu jej członków, wskazanych w załączniku nr 1 do sprawozdania finansowego Partii Ruch Sprawiedliwości Społecznej, dokonało na jej rzecz wpłaty składek członkowskich w kwocie nieprzekraczającej w jednym roku od jednej osoby wysokości minimalnego miesięcznego wynagrodzenia za pracę pracowników. Mimo tego, w pozycji I pkt 1 lit. a sprawozdania – dotyczącej właśnie składek w wysokości nieprzekraczającej w jednym roku wysokość minimalnego

miesięcznego wynagrodzenia za pracę pracowników, nie została wykazana żadna kwota.

Ponadto, pomimo wskazania w sprawozdaniu finansowym, że całość środków pozyskanych przez Partię gromadzona była na jej rachunku bankowym, wiele wpłat wymienionych w załączniku nr 1 do sprawozdania, tj. wpłat składek członkowskich na rzecz Partii, nie figuruje w historii jej rachunku bankowego.

Jednocześnie kwota środków pieniężnych wykazana w sprawozdaniu jako wpłacona na rachunki bankowe Partii (21 949,00 zł) nie znajduje potwierdzenia w przedłożonej historii rachunku bankowego. Wynika z niej bowiem, że Partia pozyskała na swój rachunek bankowy kwotę 22 309,00 zł.

Wskazane błędy w wypełnieniu poszczególnych pozycji sprawozdania świadczą o tym, że zostało ono sporządzone niezgodnie ze stanem faktycznym. Partia naruszyła tym samym ustawowy obowiązek sprawozdawczy, określony w art. 38 ust. 1 ustawy o partiach politycznych, w związku z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdania o źródłach pozyskania środków finansowych. Zgodnie z art. 38a ust. 2 i 3 ustawy uchybienia te nie powodują odrzucenia sprawozdania.

Ponadto w przedstawionym przez Partię wykazie członków i wpłat składek członkowskich na jej rachunek bankowy zostały wykazane wpłaty, w przypadku których niemożliwe jest ustalenie, czy zostały one dokonane przez uprawnione podmioty, tj. przez obywateli polskich mających stałe miejsce zamieszkania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. We przywołanym wykazie dołączonym do sprawozdania finansowego Partii, Ruch Sprawiedliwości Społecznej nie wykazał także miejsca zamieszkania części z darczyńców Partii, którzy łącznie wpłacili na jej rzecz środki w kwocie 1350,00 zł.

Wpłaty dokonane przez wskazane wyżej osoby, w łącznej kwocie 1350,00 zł, rodzą zatem uzasadnione domniemanie, że Ruch Sprawiedliwości Społecznej pozyskał je w okresie sprawozdawczym z naruszeniem art. 25 ust. 1 ustawy o partiach politycznych, który to przepis stanowi, że partii politycznej mogą być przekazywane środki finansowe jedynie przez obywateli polskich mających stałe miejsce zamieszkania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

Domniemanie to potwierdzone jest przez to, że Państwowa Komisja Wyborcza nie otrzymała odpowiedzi na pytanie skierowane do Partii, na podstawie art. 38a ust. 1 w związku z art. 34a ust. 2 ustawy o partiach politycznych, w celu wyjaśnienia powyższych kwestii. Państwowa Komisja Wyborcza zwróciła się pisemnie

do Partii o wskazanie miejsc zamieszkania wszystkich osób wpłacających środki na jej rzecz, nie otrzymała jednak na nie odpowiedzi. Brak danych osób wpłacających składki na rzecz Partii uniemożliwia zatem Państwowej Komisji Wyborczej stwierdzenie, że Partia pozyskiwała środki ze źródeł określonych w przepisach ustawy o partiach politycznych i uzasadnia jednocześnie domniemanie, że prowadziła ona gospodarkę finansową z naruszeniem regulacji ustawy o partiach politycznych.

Przyjęcie środków finansowych z nieudokumentowanych źródeł, stanowi naruszenie art. 25 ust. 1 ustawy o partiach politycznych, zgodnie z którym partii politycznej mogą być przekazywane środki finansowe przez osoby fizyczne mające miejsce stałego zamieszkania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. Zgodnie z art. 38a ust. 2 pkt 4 ustawy, naruszenie tej normy prawnej skutkuje odrzuceniem sprawozdania Partii. Przepis art. 38a ust. 2 pkt 4 ustawy o partiach politycznych ma przy tym charakter kategoryczny i nie pozostawia żadnego marginesu ocen, np. uwzględniania proporcji kwoty środków przyjętych z niedozwolonych źródeł do ogólnej kwoty przychodów partii politycznej, a także tego, czy naruszenie wskazanych przepisów nastąpiło w sposób umyślny, czy też z powodu nieznamości przepisów ustawy o partiach politycznych.

Analiza załączonych do sprawozdania Partii dokumentów finansowych wskazuje ponadto, że na rachunek bankowy Partii dwóch darczyńców wpłaciło gotówką odpowiednio: 2 400,00 zł, w dniu 9 lipca 2018 r. i 3000,00zł, w dniu 3 sierpnia 2018 r. Pierwsza z tych wpłat dokonana została w kasie banku, druga natomiast w placówce urzędu pocztowego.

Powyższe oznacza, że Partia Ruch Sprawiedliwości Społecznej, prowadząc swoją gospodarkę finansową, naruszyła art. 25 ust. 5 ustawy o partiach politycznych, który stanowi, że jednorazowa wpłata kwoty przekraczającej minimalne wynagrodzenie za pracę pracowników, obowiązujące w dniu poprzedzającym wpłatę, może być dokonywana na rzecz partii politycznej jedynie czekiem rozrachunkowym, przelewem lub kartą płatniczą. Przepis ten jednoznacznie określa zatem dopuszczalne formy wpłat środków przekraczających minimalne wynagrodzenie za pracę pracowników, które w badanym okresie sprawozdawczym, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 września 2017 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2018 r. (Dz.U. z 2017 r. poz. 1747), wynosiło 2100,00 zł.

Z powyższego wynika, że z tych dwóch wpłat na rzecz Partii, kwota 300,00 zł z pierwszej z nich oraz 900,00 zł z drugiej, wpłacone zostały niezgodnie z przepisami ustawy o partiach politycznych. Oznacza to zatem, że łącznie osoby te, wbrew art. 25

ust. 5 ustawy o partiach politycznych, wpłaciły na rzecz Partii Ruch Sprawiedliwości Społecznej środki w kwocie 1200,00 zł. Środki w tej kwocie wykazane powinny zostać przez Partię w pozycji V jej sprawozdania (wpłaty dokonane z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych), w pozycji V pkt 2 tego sprawozdania (w innej formie, niż określona w art. 25 ust. 5) oraz w jego pozycji VI (korzyści majątkowe przekazane partii z naruszeniem przepisów ustawy, które zostały przyjęte, zużyte lub utracone).

Zgodnie z art. 38a ustawy o partiach politycznych uchybienie to nie stanowi przesłanki do odrzucenia sprawozdania Partii.

Zgodnie z art. 39a ust. 1 i 3, równowartość środków pozyskanych przez Partię w sposób niezgodny z ustawą o partiach politycznych podlega przepadkowi na rzecz Skarbu Państwa. A zatem, w przypadku Partii Ruch Sprawiedliwości Społecznej, przepadkowi podlegają zarówno środki przyjęte przez nią z nieuprawnionych źródeł (1350,00 zł), jak i środki wpłacone w formie niedopuszczalnej przez przepisy ustawy o partiach politycznych (1200,00 zł). Środki, te nie zostały bowiem zwrócone darczyńcy w nieprzekraczalnym terminie 30 dni od daty dokonania ich wpłaty na rzecz Partii, do którego to zwrotu obligowała Partię regulacja art. 39a ust. 2 ustawy o partiach politycznych. Zostały one przez Partię wydatkowane, o czym świadczy historia jej rachunku bankowego. Zgodnie z art. 39a ust. 3 wskazywanej wyżej ustawy, jeżeli korzyść majątkowa została przez partię przyjęta, zużyta lub utracona, przepadkowi podlega jej równowartość.

Stosownie do art. 39a ust. 4 ustawy o partiach politycznych, Partia Ruch Sprawiedliwości Społecznej, w terminie 60 dni od dnia podjęcia niniejszej uchwały, może dobrowolnie dokonać wpłaty korzyści majątkowej uzyskanej w sposób sprzeczny z prawem (1350,00 zł + 1200,00 zł = 2550,00 zł) na konto urzędu skarbowego, właściwego dla jej siedziby. Dowód przekazania tych środków na rzecz Skarbu Państwa zobowiązana jest przedstawić Państwowej Komisji Wyborczej. W przypadku odmowy dobrowolnego wydania korzyści majątkowej na rzecz Skarbu Państwa we wskazanym terminie, wszczęte zostanie postępowanie, o którym mowa w art. 39a ust. 5 ustawy o partiach politycznych.

Jednocześnie Państwowa Komisja Wyborcza stwierdza, że brak umowy oraz pełnej historii rachunku bankowego partii politycznej Ruch Sprawiedliwości Społecznej, tj. dokumentów wymienionych w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie sprawozdania o źródłach pozyskania środków finansowych jako obowiązkowe załączniki do sprawozdania finansowego partii, uniemożliwił Komisji

potwierdzenie, czy Partia nie naruszyła także innych przepisów ustawy o partiach politycznych dotyczących jej gospodarki finansowej w 2018 r.

W związku z powyższym sprawozdanie Partii Ruch Sprawiedliwości Społecznej nie może zostać przyjęte i należy je odrzucić. Stanowisko przyjmowane przez Państwową Komisję Wyborczą, zajął również Sąd Najwyższy m.in. w postanowieniu z dnia 14 października 2008 r. (sygn. akt SW 10/08).

W okresie sprawozdawczym Partia nie posiadała Funduszu Wyborczego i nie uczestniczyła w przeprowadzonych w tym czasie wyborach.

Państwowa Komisja Wyborcza, po ustaleniu powyższego na podstawie sprawozdania finansowego Partii, postanowiła jak w sentencji.

Od niniejszego postanowienia partii politycznej Ruch Sprawiedliwości Społecznej przysługuje prawo wniesienia skargi do Sądu Najwyższego, w terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia.

Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej: *Wiesław Kozielowicz*
Zastępcy Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej: *Zbigniew Cieślak,*
Sylwester Marciniak

Członkowie Państwowej Komisji Wyborczej: *Wiesław Błuś,*
Arkadiusz Despot-Mładanowicz, Wojciech Kręcisz, Krzysztof Strzelczyk,
Wojciech Sych